

Nome kommune
Ringsevja 30
3830 Ulefoss

Fen, 25 september 2025

Høringsuttalelse valg av alternativ for Fensfeltet grønn mineralpark

For over 12 år siden ble vi, mannen min og jeg, kjent med Nome Kommune. Nome Kommune hadde den gangen tilflytningsprosjektet: Kom til Nome. Prosjektet hadde som mål å rekruttere Nederlandere til å bosette seg i Nome Kommune.

Og vi kom til Nome.

Vi har etablert oss her og har blitt en del av lokalsamfunnet. Siden vi flyttet hitt, jobber jeg i kommunen (i helsevesenet) og vi har i mellomtid investert i en egen bolig på Fen.

En av hovedgrunnen til å bosette oss i Nome kommune var den vakre naturen.

På Nome kommune sin nettside leser vi fortsatt per dags dato:

Vakker natur: Er du lei av stress og støy? Naturopplevelser som fuglekvitter, sildring fra bekken og andre små dagligdagse inntrykk gjør at enhver vil kunne finne roen og nyte livet i Nome.

Men akkurat den planlagte Gruvedriften på Fen, forårsaker allerede nå stress, store bekymringer og uro.

Jeg har vært på folkemøter, har stilt spørsmål, har lyttet og har lest rapporter og informasjon som finnes på deres og Rare Earths Norway sin nettside.

Vi står oppi en alvorlig krise, nemlig naturkrisen.

Naturen blir bygget ned og ødelagt for å tilfredsstille menneskers behov.

Rapporten < Sammenstilling av konsekvensutredninger> som ble skrevet i forbindelsen med gruvedrift i kommunen vår, sier mer enn nok om hvilken svært omfattende, alvorlige negative, og irreversible konsekvenser gruvedrift og gruveanlegg kommer til å ha for naturen i Nome kommune.

Fagfolk holder på med å kartlegge naturområder og skriver rapporter. I tillegg holder mange naturelskere på frivillig basis på med å observere arter; planter, insekter, dyreliv, fugleliv, osv. for så å rapportere dem i artsdatabaser for å kartlegge blant annet rødliste arter. I rapporten kan enhver leser om rødlistede arter, altså arter som har risiko for å dø ut fra Norge.

Ingen av de fire områdene som vurderes for mineralpark i Nome egner seg til det, så viser konsekvensutredningsrapporten, pga. de mange store, svært store, kritiske negative konsekvensene det kommer til å ha for naturmangfold, vannmiljø og forurensing, helse, kulturmiljø, friluftsliv og landskapsbilde.

Det handler om områder med eksepsjonelt naturmangfold.

Jeg er svært bekymret for andre konsekvenser som støv, radioaktive og giftige stoffer som skal deponeres i svært viktige naturområder, med mulig avrenning til vernede vassdrag og drikkevannskilder. Og er dermed for fare for helsen vår.

Jeg er svært bekymret over hva gruvedrift gjør med stabiliteten av bakken. Det finnes eksempler, i Norge (f.eks. Sulfid gruva i Bleikvassli) og i utlandet, om at gruvedrift, eller liknende, har medført store problemer for beboere i nærheten av en gruve.

Det finnes bevis om at gruvedrift kan forårsake jordskjelv, bevegelser i grunnen som fører til skade av boliger og bygninger.

Det finnes eksempler om boliger som blir utrygge til å bo i, som mister verdien sin. Og om store konflikter som har oppstått om hvem som er ansvarlig for skaden.

Rare Earths Norge forklarte, da jeg stilte spørsmål om temaet, at avgangsmasser skulle bli ført tilbake i de seksjonene hvor malmen har blitt tatt ut, og at stabiliteten er garantert.

På Rare Earths Norge sin nettside opplyses det samtidig at den Usynlige gruve, er den første av sitt slag i hele verden.

Så da kan man, etter min mening, ikke bygge på erfaringer og man kan derfor heller ikke si noe om stabilitet eller ustabilitet i sammenheng med den måte av gruvedrift.

På folkemøter fikk vi høre at det kommer til å bli tatt hensyn til innbyggerne med tanken på støy som gruvedriften kan komme til å medføre. Da prøveboringen ble satt i gang på åkeren ved siden av huset vårt, og senere i det direkte nærområdet av der vi bor, var det during av ivrig boring fra kl.07:00 til kl.23:00 og fra mandag t.o.m. lørdag, uten unntak i fellesferiene.

Bare den opplevelsen gjør at jeg, allerede nå, er skeptisk om hvor tilstrekkelig tiltakene for å redusere støy kommer til å bli.

Dokumentene som er tilgjengelig på Nome kommune sin nettside bekrefter at det er veldig mye usikkerhet rundt gruvedrift på Fen. Mange saker er usikker eller ukjent. Mange spørsmål som vi stiller som innbyggere, får som svar <det vet vi ikke ennå>. At gruvedrift i Fensfeltet kommer til å ha positive ringvirkninger for innbyggerne i Nome er bare gjetting. Det er alt for mange usikkerheter til å gi grønt lys.

For min del er ødeleggelsen av så svært viktige naturområder, med i tillegg mulige negative konsekvenser for vår helse og velvære pga en gruve i det direkte området av der vi bor, bare svært negativ.

Gruvedriften, deponi, og økende transport, i området vårt, reduserer områdets attraktivitet som bosted.

Kom til Nome! Det en gang veldig fristende å flytte til Nome og finne seg en jobb her. Nå er jeg langt fra sikkert om at Nome kommune er det fortsatt.

Kanskje heller tvert imot!

Å velge en av de områdene som er aktuelt nå, er bare med tanken på de svært alvorlige, negative, konsekvenser, umulig for meg.

For meg er bare et alternativ aktuelt og det er Null-alternativet.

Med vennlig hilsen,

Emma Verkoelen

Skal hilsen fra naturen, også (Jeg referere herved gjerne til filmen med samme tittelen, fra naturfilmfotografen Asgeir Helgestad. En film som viser oss hvor viktig natur er for oss alle, og hvor travelt mennesker som ikke kan noe om naturen og/eller ikke bryr seg om naturen, holder på med å ødelegge den for oss alle).